

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000818

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мостепан Тетяна Володимирівна

2. TETIANA MOSTEPAN

Кваліфікація: 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціальна медицина

Дата захисту: 29-09-2023

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 132

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.01.11.05

Тема дисертації:

1. Медико-соціальне обґрунтування удосконаленої функціонально-організаційної моделі реабілітаційної допомоги пацієнтам зі стабільною ішемічною хворобою серця
2. Medical and social substantiation of the improved functional and organizational model of rehabilitation care for patients with stable ischemic heart disease

Реферат:

1. Наукова робота відбувалось відповідно до визначеної мети – здійснити медико-соціальне обґрунтування функціонально-організаційної моделі реабілітаційної допомоги пацієнтам із стабільною ішемічною хворобою серця та впровадити окремі елементи моделі в практику діяльності закладів охорони здоров'я – на основі спеціальної програми, структурованої за послідовними етапами, згідно з поставленими завданнями, яка віддзеркалювала обрану автором методологію дослідження на загальних принципах наукового пізнання – системного підходу та діалектики, та методи, визначені паспортом спеціальності «Соціальна медицина» (системного підходу і аналізу, бібліосемантичний, контент-аналізу, порівняльного аналізу, узагальнення, синтезу, соціологічний, медико-статистичний, моделювання, організаційного експерименту, графічний,

експертних оцінок). Установлено, що в нозологічній структурі загальної захворюваності населення м. Київ третина (30,3%) приходилась на хвороби системи кровообігу, серед яких найбільша частка належала ішемічній хворобі серця (11,3%). Також третина випадків первинної інвалідності дорослого населення (33,3%) траплялася внаслідок хвороб системи кровообігу. Питома вага випадків лікування в стаціонарі за класом цих хвороб упродовж 2010-2019 років зростає з 18,4% до 20,3%. У структурі смертності населення столиці 3 перше місце займали хвороби системи кровообігу (64,3%), в т. ч. ішемічна хвороба серця (50,5%). Це підкреслювало медико-соціальне значення цих хвороб та необхідність широкого охоплення кардіореабілітацією пацієнтів з ішемічною хворобою серця, з огляду на рекомендації ВООЗ з реабілітації в охороні здоров'я, міжнародний досвід і вітчизняні галузеві нормативноправові вимоги до інтеграції реабілітації в сферу охорони здоров'я. Доведено, що планування заходів з упровадження реабілітації в закладах охорони здоров'я органом управління охороною здоров'я м. Київ носило фрагментарний характер і спрямовувалось переважно на підтримку осіб з інвалідністю. Не передбачалось запровадження комплексної реабілітації широкому колу осіб з кардіологічною патологією, зокрема, з ішемічною хворобою серця. Підтверджено відокремлення реабілітаційних технологій від лікувального процесу, обмежений доступ пацієнтів до відділень/кабінетів лікувальної фізкультури, відновного лікування, логопедичної та психологічної допомоги. Кардіореабілітацією охоплюються лише пацієнти з інфарктом міокарду. Не передбачені мультидисциплінарні втручання при наданні реабілітаційної допомоги, посадовими інструкціями не вимагається знання й використання лікарями-кардіологами Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я, індивідуальних програм кардіореабілітації. Виявлено, що протягом 2010-2019 років зменшилась укомплектованість штатних посад фізичними особами лікарів-кардіологів з 91,0% до 85,4%, лікарів-фізіотерапевтів – з 65,9% до 61,2%, лікарів з лікувальної фізкультури – з 63,7% до 56,8%, молодшого персоналу із медичною освітою – з 85,7% до 73,4%, мав місце низький рівень укомплектованості штатних посад фізичними особами лікарів-дієтологів – 61,5%, лікарів-психологів – 83,1%, медичних сестер фізіотерапевтичних кабінетів – 77,7%, які могли бути задіяні до кардіореабілітації, в закладах охорони здоров'я спеціалізованої медичної допомоги. Міською цільовою програмою «Здоров'я киян» на 2017-2019 та 2020-2022 роки не передбачалося фінансової підтримки залучення, 4 додаткового навчання та матеріального заохочення спеціалістів і фахівців з реабілітації. Установлено, що структуру випадків госпіталізованої захворюваності на ішемічну хворобу серця (ІХС) в КНП «Київська міська клінічна лікарня № 4» ДООЗ виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) складали: стенокардія (34,7%), зокрема, стабільна стенокардія напруження (29,2%), нестабільна стенокардія (4,9%), прогресуюча стенокардія спокою (0,6%); кардіосклероз (65,3%), зокрема, дифузний (58,1%) та постінфарктний (7,2%). Частина випадків стабільної стенокардії напруження поєднувалась із постінфарктним (10,7%) та дифузним кардіосклерозом (13,6%). У 92,8% випадків ІХС супроводжувалась іншими хворобами. Аналіз суб'єктивних скарг пацієнтів з ішемічною хворобою серця вказав на порушення функціонування, активності, наявність больового відчуття: біль за грудиною, в ділянці серця, грудній клітині (35,8% випадків), загальна слабкість (44,2% випадків), відчуття серцебиття, перебоїв в роботі серця (31,8% випадків), задуха, задишка (29,5% випадків), головокружіння, запаморочення (28,3% випадків), набряки кінцівок (7,5% випадків), зниження здатності до ходьби, фізичного навантаження (28,6% випадків), які сполучались між собою у різних варіантах.

2. Scientific work was carried out in accordance with the defined goal – to carry out a medical and social substantiation of the functional and organizational model of rehabilitation care for patients with stable coronary heart disease and to introduce individual elements of the model into the practice of health care institutions –on the basis of a special program structured according to successive stages, in accordance with the assigned tasks, which reflected the research methodology chosen by the author based on the general principles of scientific knowledge – a systemic approach and dialectics – and the methods specified in the passport of the specialty "Social Medicine" (system approach and analysis, bibliosemantic, content analysis, comparative analysis, generalization, synthesis, sociological, medical-statistical, modeling, organizational experiment, graphic, expert assessments). 9 It was established that in the nosological structure of the general morbidity of Kyiv residents, more than a third (30.3%) were diseases of the circulatory system, among which the largest share belonged to coronary heart disease

(11.3%). The third part of the cases of primary disability of the adult population (33.3%) occurred as a result of diseases of the circulatory system. The specific weight of cases treated in a hospital by class of these diseases during 2010–2019 increased from 18.4% to 20.3%. In the mortality structure of the capital's population, diseases of the circulatory system (64.3%), including coronary heart disease (50.5%) took first place. This emphasized the medical and social importance of these diseases and the need for wide coverage of cardiorehabilitation of patients with coronary heart disease, taking into account WHO recommendations on rehabilitation in health care, international experience and domestic sectoral regulatory and legal requirements for the integration of rehabilitation into the field of health care. It has been proven that the planning of measures to implement rehabilitation in health care institutions by the health care management body of Kyiv city was of a fragmented nature and was mainly aimed at supporting people with disabilities. The introduction of complex rehabilitation to a wide range of people with cardiac pathology, in particular, with coronary heart disease, was not foreseen. The separation of rehabilitation technologies from the treatment process, limited access of patients to the departments/offices of remedial physical education, restorative treatment, speech therapy and psychological assistance has been confirmed. Cardiorehabilitation covers only patients with myocardial infarction. Multidisciplinary interventions in the provision of rehabilitation care are not provided for, job instructions do not require cardiologists to know and use the International Classification of Functioning, Disability and Health, individual cardiorehabilitation programs. It was revealed that during 2010–2019, the staffing of full-time positions by physical persons of cardiologists decreased from 91.0% to 85.4%, physiotherapists – from 65.9% to 61.2%, physical therapy doctors – from 63.7% to 56.8%, junior 10 personnel with medical education – from 85.7% to 73.4%, there was a low level of staffing of full-time positions by natural persons of nutritionists – 61.5%, psychologists – 83.1%, nurses of physiotherapy offices – 77.7% in health care institutions of specialized medical care. The city's target program "Health of Kyivans" for 2017–2019 and 2020–2022 did not provide for financial support for the involvement, additional training and material incentives of specialists and rehabilitation specialists. It was established that the structure of hospitalized cases of coronary heart disease (CHD) in the KNP "Kyiv City Clinical Hospital No. 4" healthcare department of the executive body of the Kyiv City Council consisted of: angina pectoris (34.7%), in particular, stable angina pectoris (29.2%), unstable angina (4.9%), progressive angina at rest (0.6%); cardiosclerosis (65.3%), in particular, diffuse (58.1%) and postinfarction (7.2%). Part of the cases of stable angina pectoris was combined with post-infarction (10.7%) and diffuse cardiosclerosis (13.6%). CHD was accompanied by other diseases in 92.8% of cases. The analysis of subjective complaints of patients with ischemic heart disease indicated a violation of functioning, activity, the presence of pain: pain behind the sternum, in the area of the heart, chest cell (35.8% of cases), general weakness (44.2% of cases), feeling palpitations, heart failure (31.8% of cases), suffocation, shortness of breath (29.5% of cases), dizziness, vertigo (28.3% of cases), swelling of limbs (7.5% of cases), decreased ability to walk, physical exertion (28.6% of cases).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Мостепан Т. В., Горачук В. В., Долженко М. М. Законодавче регулювання реабілітації в сфері охорони здоров'я в Україні. Україна. Здоров'я нації. 2021. № 1 (63). С. 81–87. DOI: 10.24144/2077- 6594.1.1.2021.227160
- 2. Мостепан Т. В., Шекера О. Г., Горачук В. В., Долженко М. М. Хвороби системи кровообігу як перманентна проблема. Здоров'я суспільства. Том 10, № 2, 2021. С. 68–85. DOI: <https://doi.org/10.22141/2306-2436.10.2.2021.238583>

- 3. Tatiana V. Mostepan, Victoria V. Horachuk. Rehabilitation Care: Opportunities for Integration Into Clinical Practice. Acta Balneol, TOM LXIV, Nr 4(170);2022:353-357. DOI: 10.36740/ABAL202204114.
- 4. Мостепан Т. В., Горачук В. В. Поширеність факторів ризику у пацієнтів з ішемічною хворобою серця. УКР. МЕД. ЧАСОПИС, 6 (152) – XI/XII 2022. С. 1-3. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.152.236222.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 01200U101680

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долженко Марина Миколаївна
2. Maryna Dolzhenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8559-9598

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горачук Вікторія Валентинівна
2. Viktoria V. Horachuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3592-5479

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 05415786

Місцезнаходження: вул. Верхня, буд. 5, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабій Ліана Миколаївна

2. Liana Babii

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа “Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д. Стражеска Національної академії медичних наук України”

Код за ЄДРПОУ: 44884985

Місцезнаходження: вул. Святослава Хороброго, буд. 5, Київ, 03151, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестерак Роксолана Вікторівна

2. Roksolana Nesterak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4062-0939

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Толстанов Олександр Костянтинович
2. Oleksandr Tolstanov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, член-кор., 14.02.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7459-8629**Додаткова інформація:** Scopus Author ID: 36127779200**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика**Код за ЄДРПОУ:** 01896702**Місцезнаходження:** вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Владимиров Олександр Аркадійович
2. Oleksandr Vladymyrov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.33**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5380-3112**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика**Код за ЄДРПОУ:** 01896702**Місцезнаходження:** вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Михальчук Василь Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Михальчук Василь Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна